

de fer venir el cognom *Galmés* d'un NP germànic WALAHMAR (var. fonèt. *Walammeris*, Först., 1519): en fonètica catalana això només podria donar *Gyalamer, o *-ers*, o màxim *Galam-*: quan ja hem vist que la forma *Golm-* amb *o*, és unànime entre les 16 mencions medievals; altrament això seria 'posar el ninot de cap per avall': en un triple sentit: 1) el canvi de la vocal pretònica en contacte amb *l* és sempre en el sentit de *o* > *a*: *clotell* > *clatell*, *polpis* > *palpis*, *oltrança* > *altrança*, *si molt convé* > *si mal kumbé*, *DECat* 1, 742, 59 ss. (no viceversa); 2) són els cognoms els que vénen de NLL, no pas els topònims, d'un cognom; 3) la forma *Galmés* és peculiar, quasi només, de les Balears; és, doncs, aquesta la forma alterada.

Golobardes, V. *Golobran*

GOLOBRAN

1) *Golobran*, mas del terme de Campelles (Ripollès) (oït «a *gulubrán*») Cor. 1930. En deu ser variant:

2) *Colobran*, gran mas molt elevat damunt el Ter, 1 k. al S. de Susqueda, a nivell i una mica a l'E. del Coll de *Nafre* (oït «a *kulubrán*», Cor., 1980). D'on vindria «la *Colobrans*», nom d'una dona famosa que havia acompanyat el bandoler Joan de Serrallonga, segle XVII.

La terminació indica un NP germànic (90 noms en -BRAND en Först., 353). I la inicial recorda WALH-, també freqüent (94 noms en Först.).

Un altre nom amb aquesta inicial és *Golarda*, riera afl. del Llobregat (DAG). Al costat del qual trobem cogn. *Golard* (DAG), i *Volard*, molt conegut (p. ex. el vell mas *Can Volard*, en el te. de Cànoves) (Vallès Oriental). Formats amb el fecund -HARD.

Altres noms en WALHA-: *Galobard*, fàbrica en te. de Calders, i *Golobardes* cogn. a Prats de Lluçanès, ja 1820 (BABL XVI, 295); i molt estès a Mataró, Bna., Gna. (DAG). *Cal Galavardi*, a Saló (Solsonès XLVI, 96.47). Amb els quals podem relacionar *Wolesbard* (S. VII, Först.), *Walbold* (Först., 1514).

Postulariem, doncs, un germ. *WALHABRAND com a ètimon de *Gualabran* (> *Golobran*). Resta hipotètic, i no explica la *C-* de *Colobran*. Potser seria per contaminació de *colobre* 'serp' (cf. el NL i el cogn. col. *Colobret*).

La doble inicial *G/C-* s'explicaria, però, si partíssim d'un compost germ. en GOLD- (arrel també freqüent), car la *G-* germànica, poc sonora, sovint dóna *C-* en els noms catalans, i hem vist que GOLDBURGS ha donat *Colobor* (art. supra), amb un tractament en *Colo-* (i en part *Golo-*), ben paral·lel al duplicat present. Cert que tampoc veig documentat aquest *GOLDBRAND, però sí formes ben semblants (*Godelbrand*/*Godebrand*: Först., 676, 679).

Golofre(u), V. *Golafreu*
Golvés, V. apè. a l'art. Ov-

EL GOMARELL

Nom d'un veral del Maresme de Llevant; oït allí en les enqs. de 1931: *algumàrel* (nota inassequible per ara: era a St. Pol de Mar o a Pineda). *Princ. S. XIV*, en el Capbreu del Monestir de St. Pol p. p. Pons Guri: «loco vocato *Gomarel*» (p. 221.1), «nam frontieriam terre a-s *Gomarel*» (221.14). Més avall consta: «del camp des *Gomarel* lo delme e la premícia, de Sta. Maria de Pineda». *ETIM*. Dim. del NP *Gomar*, germ. GOMMAR (cf. vol. 1, p. 164).

Aquests diminutius en *-ell* eren ben adequats per denominar la petitor de les divisions de les parròquies i mun. que constituïen els verals del Maresme. Un altre cas d'aqueixes divisions, que ens documenta el *Diplomatari* del Mon. de St. Pol (publicat per Pons Guri) és el veral de CACERELL de St. Pol. a. 1168: «reddo Sto. Paulo --- costum de *Quazerello*» (§ cit., p. 404.2); oït *kasarél*: encara donaven aquest nom els vells pagesos, en la meua enq. de 1930, a la clotadeta entre els Garrofers i la turonada de Can Tiril-Cal Correu. Resulta de dissimilació de *Carcerell*, dim. de *càrcer* 'vall reclusa' (ll. CARCER, *DECat* i *Onom.*, s. v.).

Gombalda, *Gombaldona*, V. *Gombau*

EL GOMBAU

Mas del terme de Querós (Selva) (oït allí el 6-i-1934).

Gombau, partida del terme de Benissanet (Ribera d'Ebre) (XIII, 100.1).

Carrer d'En Gombau, a Barcelona, en el barri de Santa Caterina.

Mombau, *Riera i barriada de ~* en el barri d'Horta (Barcelona). Sembla ser-ne alteració fonètica: passant per *bum-* > *mum-*.

I els femenins: *Gombalda*, *Pont de la ~* en terme de Museros (Horta Val.) (1935).

Puig i Rec de Na Gombaldona (aa. 1402 i 1430) en terme de Valls (BDLC x, 9). Oït «de la Baguldona» a l'enq. a Valls 1964. [Si es comprova aquesta dada antiga serà aquest l'origen més aviat que el que es tempteja a l'art. *Ulldecona*. J. C.]

Del NP germ. GUNDBALD (Först., 234). J. F. C.

GOMBREN i GISCLARENY

GOMBREN és el poble del Ripollès, situat 12 k. a l'ONO. de Ripoll, en el camí que condueix a l'alt Berguedà i Cerdanya, al peu de Mognony. El nom oficial havia estat *Gombreny*, fins a 1933, i *gumbrén* és la pron. usada entre la gent de les poblacions allunyades de la localitat (oït a un ramader de Gósol, i Casac. ho sentí a Borredà, St. Quirze de Besora i Ripoll), així o en var. més vulgars *mumbrén*. Però en la rodalia dels pobles, al mateix Gombren, a Mognony, a Mataplana, Aranyonet, he pogut constatar moltes